

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ім. М. ГЛІНКИ

Кафедра «Вокально-хорове мистецтво»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ХОРОВОГО ВИКОНАВСТВА

Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Дніпро, 2019

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладачі	Громченко Наталя Володимирівна
Посада	викладач кафедри «Вокально-хорове мистецтво»
Наук. ступінь, наук./почесне звання	
Контактний телефон	0632987585
Електронна адреса	gromchenko.valeriy@gmail.com
Консультації	Очні: можливі за попередньою домовленістю понеділок з 10.15 - 17.05; вівторок з 10.15 - 16.15; четвер з 8.30 - 17.05. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Історія та теорія хорового виконавства» входить до циклу предметів професійної та практичної підготовки.

Вивчення предмета «Історія та теорія хорового виконавства» націлене на опрацювання історії професійного хорового виконавства як у світлі українського музично-виконавського мистецтва, так й у європейській академічній музичній культурі. Шляхом аналізу визначних творів академічної хорової музики досягається ретроспективна картина еволюції хорової творчості, яка представлена у контексті означеної навчальної дисципліни, підкреслимо, абсолютними шедеврами хорового виконавства.

Рік (курс) підготовки: I. Семестр: 2	
Кількість кредитів ECTS: 3 (90 годин)	
Кількість змістових модулів: 3	
Вид заняття:	Кількість годин:
лекційні	46
самостійна робота	44
Кількість тижневих годин:	2

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Історія та теорія хорового виконавства» є ознайомлення студентів з історією хорового виконавства у контексті розвитку хорового мистецтва, розширення їх музично-професійного світогляду, опанування теоретичними знаннями

щодо особливостей виконання музики різних епох. Ціллю курсу також є комплексна професійна підготовка педагогів до роботи у професійних навчальних закладах, виховання у студентів цінностей педагогічної професії, відповідального ставлення до неї та активізація подальшого розвитку історичних та теоретичних знань з хорового мистецтва.

Серед базових завдань означеної дисципліни – оволодіння майбутніми викладачами комплексом історичних й теоретичних знань щодо професійної роботи з академічним хором, а також активізація можливостей щодо індивідуальності художньо-мистецьких суджень, певних інтерпретацій академічної хорової музики.

3. ЗАГАЛЬНІ ТА ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У процесі вивчення навчальної дисципліни формується низка наступних компетентностей, а саме:

- здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу;
- здатність володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.

4. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- винаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст музичного твору під час виконавської та диригентської діяльності, створювати художній образ за допомогою комплексу музичних виражальних засобів;
- володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській, композиторській, диригентській, музикознавчій та педагогічній діяльності.

5. МЕТОДИЧНЕ І ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Враховуючи те, що головним матеріалом з навчальної дисципліни «Історія та теорія хорового виконавства» є академічний досвід вітчизняного та європейського хорового виконавства, відповідне методичне забезпечення предмету складається з фундаментальних українських навчальних посібників, низки дисертаційних вітчизняних праць, ряду навчально-методичних рекомендацій, багатьох аудіо та відео майстер-класів як українських, так і європейських викладачів-музикантів та, безумовно, затвердженого комплексу навчально-методичного забезпечення з означеного академічного навчального предмету.

Відповідне обладнання щодо успішної навчальної діяльності з окресленої дисципліни становить, передусім, фаховий нотний та теоретично-аналітичний матеріал, наявність відповідного мобільного пристрою для оперативної комунікації з педагогом щодо проведення занять й, безсумнівно, консультацій. Необхідно володіти також комп'ютерною, аудіо та відео-записуючою технікою (мережею інтернет) й, безперечно, відповідною оргтехнікою для друку певного нотного, теоретичного матеріалу тощо.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Заняття з дисципліни «Історія та теорія хорового виконавства» будуються на основі відповідно характерологічної програми навчання, послідовно розробленої викладачем даного навчального курсу.

Підкреслюватимемо, що у 2-у семестрі періоду I-го року навчання, здобувач повинен опанувати відносно вивчення даної дисципліни історією хорового виконавства у контексті розвитку хорового мистецтва, історією зарубіжної хорової музики, історією становлення українського хорового мистецтва, особливостями виконання хорових творів композиторів різних епох.

Наголосимо, що у робочій програмі означеної навчальної дисципліни теми занять формуються за відповідними змістовними модулями, яких, підкреслимо, у даному предметі три.

Структура навчальної дисципліни за змістовими модулями

Історія та теорія хорового виконавства		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3

Історія зарубіжної хорової культури	Історія українського хорового мистецтва	Історія вітчизняного хорового виконавства
--	--	--

7. ОСНОВНІ ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Зародження багатоголосного співу в Київській Русі
2. Роль братських шкіл-колегіумів у розвитку хорової музики
3. Глухівська музична школа та її значення для розвитку хорового мистецтва України
4. Придворна співацька капела. Характеристика діяльності колективу в часи ХІХ – початку ХХ століть
5. Українська хорова культура у зв'язку зі співочою традицією
6. Методика роботи Павла Муравського з хором Київської консерваторії ім. П.І. Чайковського
7. Сучасні вокально-хорові ансамблі

Методи навчання

- метод наочно-слухового показу (демонстраційний метод);
- метод стильового аналізу музичного твору;
- компаративний метод та метод художнього контексту;
- метод емоційної драматургії;
- методи художньої демонстрації та художнього ілюстрування, консультування, збирання інформації;
- метод активізації самовдосконалення музично-слухацької діяльності;
- інформаційно-узагальнюючий метод;
- пояснювально-стимулюючий метод.

Методи оцінювання

- метод аналізу інтерпретації музичного твору та його композиційної цілісності;
- метод відчуття стилю та жанру, відповідної програмності;
- усний та практичний методи;
- метод художньо-змістовної відповідності.

8. СИСТЕМА, ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю: поточний, підсумковий (семестровий).

Контроль знань і вмінь студентів (поточний і підсумковий) з предмету «Історія та теорія хорового виконавства» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння окресленої дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Методи поточного контролю: метод усного контролю (співбесіда, фронтальне опитування та ін.), метод письмового контролю (контрольні роботи, написання рефератів та ін.).

Вимоги до підсумкового контролю. Магістральною формою підсумкового контролю з дисципліни «Історія та теорія хорового виконавства» є залік. Студент відповідає на теми з усіх трьох змістових модулів. Підсумкова оцінка з означеної дисципліни розраховується наступним чином:

Поточні види навчальної діяльності які оцінюються	Коефіцієнт обчислення для підсумкової оцінки (%)
Систематичне відвідування практичних занять з дисципліни «Історія та теорія хорового виконавства»	10%
Поточний контроль	25%
Контроль виконання самостійної роботи	15%
Підсумковий контроль	50%

За кожен поточний вид навчальної діяльності студент отримує окремі бали (за 100-бальною системою). Підсумкова оцінка вираховується з трьох видів поточної діяльності студента, кожен з яких має різний коефіцієнт значущості. Для визначення підсумкової оцінки складається сума балів за поточні види навчальної діяльності з урахуванням коефіцієнту значущості кожного виду діяльності.

Критерії оцінювання

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

у випадках, коли здобувач свідомо, максимально чітко та упевнено відповідає на різні питання стосовно початкової дисципліни.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
------------------------	-----------------------	----------------

Добре	82 – 89	В
-------	---------	---

у випадках, коли здобувач добре знає тематичний матеріал предмету але ж відповідає не переконливо, не впевнено.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	74 – 81	С

у випадках, коли здобувач розуміє повний зміст поставлених питань, але ж його відповідь має деякі неточності, невідповідності.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	64 – 73	Д

у випадках, коли здобувач добре засвоїв лише частину з повного курсу означеної навчальної дисципліни.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	60 – 63	Е

у випадках, коли здобувач припускається певної плутанини у поняттях та визначеннях щодо означеного предмету.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX

у випадках, коли здобувач ледь розуміє поставлені питання стосовно окресленої навчальної дисципліни.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0 – 34	F

у випадках, коли здобувач зовсім не розуміє жодного питання та невзможі дати будь-яку змістовну відповідь.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна

1. Бенч О. Фольклорні архетипи у хоровій творчості Ганни Гаврилець // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. В. 75. Київ : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2009. С. 57–70.
2. Верещагіна О.Є., Холодкова Л.П. Історія української музики ХХ століття. Київ : Освіта України, 2010. 268 с.

3. Гречуха Н. Неоміфологічні тенденції в хоровому мистецтві України 80 – 90-х років ХХ століття: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 „Теорія та історія культури”. Київ : КНУКМ, 2007. 19 с.
4. Гусарчук Т. Інтерпретація псалмів Давида у хорових концертах Артемія Веделя // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. В. 4. Київ : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1999. С. 108–113.
5. Казимирів Х. Міфологема землі в українській музиці у контексті весняної тематики: обрядовий і соціальний аспекти // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. № 1 (34). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. С. 51–58.
6. Кияновська Л. Українська музична культура. Львів : Тріада плюс, 2008. 294 с.
7. Літвінова С. Псалом № 136 „На ріках Вавилонських” в українському хоровому мистецтві ХVIII – ХХІ століть (композиторська творчість та виконавство) // Українське музикознавство. В. 38. Київ : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2012. С. 236–249.
8. Нискогуз І. Особливості трактування українського фольклору в ораторії „Барбівська Коляда” Ганни Гаврилець // Музикознавчі студії. В. 32. Львів : ЛНМА ім. М.В. Лисенка, 2014. С. 183–191.
9. Перцова Н. Характерні риси хорової творчості Ганни Гаврилець // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. В. 35 (2). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. С. 177–182.
10. Щітова С.А. Хорові духовні твори Валентини Мартинюк як альянз православного співу // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. В. 1. Київ : Міленіум, 2017. С. 147–151.

Допоміжна

1. Рябцева І.М. Камерна творчість Валентини Мартинюк // Музикознавство Дніпропетровщини. В. 1. Дніпропетровськ : Юрій Сердюк, 2002. С. 3–35.
2. Сухомлінова Т.П. Хорова творчість Ганни Гаврилець у контексті новітнього відродження національного музичного мистецтва. Дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист. Харків, 2016. 259 с.
3. Хананаєв С.В. Взаємодія композиторської, виконавської та педагогічної шкіл у фортепіанному мистецтві Придніпров'я. Автореф. дис. ... канд. мист.: 17.00.03 „Музичне мистецтво”. Одеса : ОДМА ім. А.В. Нежданової, 2009. 18 с.
4. Чекан Ю. Євген Станкович Хорові твори. Київ : Музична Україна, 2004. 208 с.
5. Щітова С.В. Брондзя (Мартинюк) Валентина Миколаївна Дніпропетровська регіональна організація Національної Спілки композиторів України // 30 років окрилення музикою. Дніпропетровськ : Юрій Сердюк, 2007. С. 39–43.

Інформаційні ресурси

1. Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки (м. Дніпро) – <http://dk.dp.ua>
2. Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека (м. Дніпро) – www.libr.dp.ua
3. Зінькевич О. Валентин Сильвестров – <http://musica-ukrainica.odessa.ua>
4. «Культура України» (електронна бібліотека) – <http://elib.nplu.org/view>
5. Музика (український інтернет-журнал) – <http://mus.art.co.ua/viktoriya-polova>

